

Samenvatting LEADER projecten

1. LEADER Meetjesland

Biodiverse Boomgaarden en Hooilanden - Regionaal Landschap Meetjesland en Leievallei

Fruitboomgaarden bieden heel wat kansen voor het verhogen van de biodiversiteit. Al te vaak worden deze niet optimaal benut. Met dit project willen we enerzijds de aanleg van een aantal nieuwe boomgaarden realiseren waarbij bijzondere aandacht wordt geschonken aan maatregelen die de biodiversiteit verhogen. Naast de aanleg van nieuwe boomgaarden willen we een aantal bestaande boomgaarden/hooilanden aanzienlijk opschalen/verbeteren door, na analyse, een aantal ingrepen te voorzien die het biodivers karakter ervan aanzienlijk zullen versterken.

Meetjeslandse straatambassadeurs – Plattelandscentrum Meetjesland vzw

Met 'straatambassadeurs' willen we individuen en groepen gaan ondersteunen om zichzelf te overstijgen en ook thema's als eenzaamheid, ontmoeting, hulpvaardigheid in de buurt aan te pakken. We zetten hiervoor een begeleidingstraject op waarbij we leren wat zij nodig hebben om net dat tikkeltje sterker te staan, welke ondersteuning ze hierbij kunnen gebruiken en hoe hieraan tegemoet gekomen wordt. We laten ze hun talenten ontdekken en leren kijken wat ze maatschappelijk kunnen betekenen voor hun straat, buurt of dorp. We vormen ze tot straatambassadeurs. We doen dit aan de hand van zeer laagdrempelige acties: het kleine helpen, een praatje slaan, leggen van verbindingen tussen verschillende inwoners, We willen de straatambassadeurs inspireren en leren hoe ze zelfredzaam worden zodat zij een blijvende inspiratiebron kunnen zijn en blijven in hun straat. Ze worden aangeleerd hoe ze problemen kunnen detecteren en hoe ze aan te pakken of hoe bewoners kunnen doorverwijzen indien nodig. Kennisnetwerken, een basis- en meer gespecialiseerde opleiding, zal naast een overdachte communicatie versterkend werken op het geheel.

Woeste Hoogten – Regionaal Landschap Meetjesland en Leievallei

Met het project 'Woeste Hoogten' verwijzen de partners naar de typische structuur van het Meetjeslandse landschap, als gevolg van de groei en bloei van een aantal middeleeuwse zgn. ontginningshoeves. Aan de hand van een reeks van innovatieve, laagdrempelige virtuele infodragers (webapp, podcast, infopunten, overzichtsmaquette...) willen zij inwoners en bezoekers bewust maken van het waardevolle landschappelijke erfgoed van het Meetjesland. Dat landschap is doorheen de geschiedenis sterk geëvolueerd en veranderd. Deze evolutie gebeurde voor een groot stuk naar aanleiding van de groei en bloei van die zogenaamde ontginningshoeves, RLML en partners willen dat landschappelijk verleden en met name de impact van die hoeves op het landschap eromheen in beeld brengen. Dmv de diverse projectrealisaties zullen bezoekers het Meetjeslandse landschap beter leren 'lezen', én zo waarderen.

Een Aantrekkelijke Stadsrand – Toerisme Meetjesland

Via een toeristische insteek willen we de gemeenschappen laten floreren in het hoog dynamische en contrastrijke gebied van wat we in dit project 'de Stadsrand' noemen (Zelzate, Evergem en deel Lievegem). Dit mag een gebied worden met eigen troeven en toeristisch-recreatieve aantrekkingskracht opgebouwd in co-creatie met alle actoren. Vanuit een waarderend co-creatieve aanpak en workshops realiseren we samen met lokale actoren en partners bijkomende recreatieve belevingspunten. De verschillende toeristische aanbieders connecteren we met elkaar via netwerking en we stimuleren hun passie en kennis (en die van inwoners) via een ambassadeurstraject. Recreatieve verbindingen (netwerken, fiets- of wandelroutes) zorgen voor de fysieke connectie en

toegankelijkheid. We sluiten af met een specifieke marketingcampagne die de gewenste potentiële bezoekers naar dit gebied leiden.

Mobiel Contactpunt Meetjesland – Wijkcentrum De Kring

Vanuit een intersectorale samenwerking organiseren we een 'Mobiel Contactpunt Meetjesland' dat drempelverlagend werkt voor tal van culturele en sociale activiteiten in de regio voor mensen met een eenzaamheidsproblematiek en/of (psychische) kwetsbaarheid. Dit contactpunt realiseert ontmoetingsmogelijkheden op locatie bij diverse (vrijtijds)partnerorganisaties en ondersteunt de participatie en co-creatie tussen hen in het creëren van een laagdrempelig aanbod op vlak van ontmoeting en vrije tijd. Het contactpunt versterkt ook de mobiliteitsmogelijkheden in de regio voor een kwetsbare doelgroep.

2. LEADER Grensregio Waasland

Uitzichtpunt Niemandland – EGTS

De realisatie van een rust en ontmoetingsplaats bij Uitzichtpunt Niemandland zorgt bij toeristen, bewoners en recreanten voor een actieve beleving van de gedeelde streekidentiteit en de beladen cultuurhistorie. In een grensregio rijk aan hoeve- en streekproducten maken we de bezoeker vanop deze ontmoetingsplaats wegwijs in het agrarische landschap en het aanbod van de agro-ondernemers. Bovendien biedt deze rustplaats de recreant een panoramisch zicht op een gevarieerd landschap van bolle akkers in een bosrijke omgeving. Natuur en landbouw zo vlak bij elkaar zorgt voor een sterke bewustwording van duurzaam ruimtegebruik. De uitrusting van deze rust-ontmoetingsplaats zal in belangrijke mate bijdragen aan de exploitatiekansen van de korte keten. Het nabije grensoverschrijdende wandelnetwerk kan hierbij beschouwd worden als een extra troef.

Herstellend voedselsysteem Waasland – Pomona vzw

Pomona vzw en het netwerk Voedsel Anders Vlaanderen wil samen met verschillende land- en tuinbouwbedrijven, het Algemeen Boerensyndicaat, Boerennatuur Vlaanderen en de lokale besturen (Sint-Gillis-Waas, Stekene, Beveren en Sint-Niklaas) in het Waasland de kennis en het draagvlak voor een herstellende voedselsysteem in het Waasland vergroten omdat een gezond voedselsysteem begint bij het sluiten van lokale (korte) ketens. Dit gebeurt door het opstarten van een lerend netwerk door het aanbieden van inspiratiesessies en een Facebookgroep waar goede praktijken binnen en buiten de regio gedeeld kunnen worden. Verder zal in de loop van het project een call worden georganiseerd waarbij land- en tuinbouwbedrijven en alle actoren die betrokken zijn bij een duurzaam en herstellend voedselsysteem zich kunnen aanmelden voor een ondersteuningstraject voor de creatie van een goede praktijk van een herstellend voedselsysteem. In de laatste fase van het project worden een publicatie opgemaakt met van goede praktijken van lokale, herstellende voedselsystemen in het Waasland en toegewerkt naar een duurzame oprichting van een expertisecentrum voor herstellende landbouw dat diverse actoren kan begeleiden naar herstellende voedingssystemen in deze regio.

Onthaalpunt Grenspark Groot Saeftinghe – Prospersite Onthaalpoort

De vzw Prospersite Onthaalpoort beoogt met dit project de bestaande basis voor de exploitatie van de Maalderij van de Prosperhoeve te Prosperpolder als onthaalpunt voor het Grenspark Groot- Saeftinghe en ontmoetingsplaats voor de lokale bevolking, af te werken, uit te breiden en te verstevigen. Dankzij de vervollediging van het Belevingscentrum (inclusief de laatste werken aan de verwarming en de inrichting van de buitenomgeving als extra belevingsruime en ontmoetingsplaats), het ontwikkelen van toeristische dagprogramma's voor diverse doelgroepen, het aanbieden van een culturele programmatie aan de bewoners van Prosperpolder en wijde omgeving, het organiseren van ontmoetingen voor de lokale bewoners en het verenigingsleven, het ontwikkelen van figurentheater met verhaallijnen als aanvulling bij de educatieve pakketten voor de allerjongsten, zal de Maalderij van de Prosperhoeve zijn historische functie als motor van de Prosperpolder weer kunnen opnemen. De

vrijwilligers van de vzw nemen de uitbating in eigen handen. Dankzij dit project krijgen zij begeleiding om beter, professioneler en gestructureerd te leren communiceren met zowel nieuwe als klassieke media, kennis die vandaag ontbreekt.

Landschap in het noordoostelijk raster – De Provinciale Landbouwkamer

Landschap in het noordoostelijk raster heeft als doel het beschermen, bevorderen en herstellen van de identiteit, biodiversiteit, bodem en ecosysteemdiensten. Een integrale en gedragen landschapsvisie op maat van elk deelgebied wordt hiervoor uitgewerkt. In samenwerking met de lokale besturen en experts worden de beheersmaatregelen opgemaakt en afgestemd voor het volledige projectgebied. Door de begeleiding en de opmaak van goed onderbouwde maatregelen wordt het daadwerkelijk versterken en duurzaam ontwikkelen van de open ruimte zichtbaar. Zo willen we het behoud en beheer van de landschappen, de landschapselementen, de blauwgroene verbindingen en de bijhorende samenwerkingsverbanden faciliteren en stimuleren. Een duurzame ontwerpvisie creëert de mogelijkheid om tegelijk met landschappelijke en culturele systemen te werken. Wat uiteindelijk resulteert in meer ecologische samenhang en biodiversiteit, meer identiteit en meer betrokkenheid.

Ondersteuning socio-cultureel verenigingsleven na corona – Gemeente Beveren

Het project beoogt het socio-culturele verenigingsleven dat sterk te lijden heeft gehad onder de coronapandemie te ondersteunen en te helpen bij hun heropstart met een drievoudig doel:

1. het beperken of vermijden van uitval van verenigingen
2. het geven van zuurstof aan verenigingen die het moeilijk hebben om opnieuw op te starten
3. het garanderen van de levensvatbaarheid van verenigingen door hen uit te nodigen om na te denken over een langetermijnstrategie en door een verjonging van de verenigingsbesturen

3. LEADER Vlaamse Ardennen

Stadsboerderij Hunnegem – TraGer

Vrijwillig burgerinitiatief voor een gezonde landbouw van producent naar consument, voor iedereen. Vanuit de vraag en behoefte van bewoners van Geraardsbergen zet het initiatief in op de lokale korte keten van voedingsproducten. Het wil de lokale voedselproductie en -consumptie stimuleren in en rond het stadscentrum van Geraardsbergen. Het initiatief wil m.a.w. enerzijds inzetten op een gezonde lokale landbouw voor landbouwers/producenten en anderzijds meer burgers de kans geven om voedingsproducten rechtstreeks van bij de boer aan te kopen (zonder naar de afzonderlijke landbouwbedrijven te moeten gaan).

Tevens zet het project in op ontmoeting en beleving: landbouwers/producenten zullen vaak aanwezig zijn bij de verkoop, met tekst en uitleg over hun producten. Zo bouwen ze een band op met de burgers, en wordt er een connectie gelegd tussen burgers en gezonde landbouw (educatief luik).

In een volgende fase wil het project ook inzetten op stadslandbouw, met een kleinschalige teeltproductie bij het voormalige klooster, waarmee het project terugkeert naar de oorspronkelijke betekenis van de vroegere priorij, nl voorzien in een gezonde voeding.

De locatie van het voormalige klooster Hunnegem, gelegen op de rand van het stadscentrum van Geraardsbergen, is ideaal gelegen: als historische plek is de locatie een herkenningspunt in de stad, door de ligging zorgt het niet voor extra autoverkeer in het stadscentrum en er is ruime parking in de buurt voorhanden.

Boost je dorpszaal – Landelijke Gilden

De aanwezigheid van een goede ontmoetingsruimte is noodzakelijk voor een dorpsgemeenschap. In veel dorpen lopen deze belangrijke plekken tegen hun houdbaarheidsdatum aan. Zowel het programma, het gebouw als de bestuurlijke capaciteit van de beheerders vertonen mankementen waardoor de sociaal-economische leefbaarheid bedreigd is. Het project wil een lerend netwerk oprichten waar de beheerders, meest vrijwilligers, kunnen vernemen hoe ze hun dorpszaal of

ontmoetingsruimte 'futureproof' kunnen maken. Vijf zalen kunnen via het project een kleine investering doen. Een extern projectteam treedt op als procesbegeleider.

Boerderijwerking – Diggie vzw

Diggie bouwt aan een boerderijwerking waar mensen terecht kunnen om te werken op maat. De boerderijwerking biedt individuele coaching, faciliteert de sociale cohesie en creëert ontmoetingsplaatsen op de boerderij. Het project focust zich op het verder uitbouwen van een werking met de doelgroep volwassenen met een beperking en/of in armoede. Bij dit project willen we deze groep een plek geven op de kinderboerderij. Via tal van activiteiten, skill-sharingevenementen en workshops laten we hun talenten ontdekken en verder ontwikkelen, ontmoeten ze elkaar en kunnen ze bijleren. Het leren van elkaar en van de omgeving staat centraal. Hiervoor gaan ze een intensief traject, dat ze zelf mee vormgeven, aan met een medewerker van Diggie vzw. Voor deze noodzakelijke personeelstijd, zijn de middelen meer dan welkom. Na afloop van het project is er een buddysysteem geïnstalleerd op de boerderij waarbij de meer ervaren vrijwilligers de nieuwe vrijwilligers meepakken in het Diggie-gebeuren waardoor ze elkaar versterken. Het project biedt op die manier kansen aan de vrijwilligers en medewerkers, aan Diggie als organisatie en aan de buurt.

Educatieve Natuurboerderij Bos 't Ename – Natuurpunt Beheer

In de Educatieve Natuurboerderij Bos 't Ename leren groepen bouwen aan een duurzame toekomst. Samen met tientallen partners neemt Bos 't Ename zijn verantwoordelijkheid op als één van de belangrijkste kennisbronnen over het Vlaamse Ardennen landschap. We informeren en inspireren mensen voor een toekomstgericht en functioneel behoud van het natuurlijk en landschappelijk erfgoed. Met verschillende educatieve en informatieve pakketten en diensten verbinden we mensen met een hart voor natuur en landbouw op een inclusieve natuurboerderij en blazen we vergeten technieken en toepassingen nieuw leven in.

BehouT het Verleden – Regionaal landschap Vlaamse Ardennen

Het project zal in de komende twee en een half jaar in 9 gemeenten van de Vlaamse Ardennen een vrijwilligerswerking rond de inventarisatie van houtig erfgoed opstarten. Bedoeling is om deze werkgroepen te begeleiden, de resultaten te stroomlijnen, de kwaliteit ervan te garanderen, een databestand houtig erfgoed en beheerprogramma uit te werken, kennis te delen, draagvlak te creëren en een structurele aanpak van houtig erfgoed op niveau van een gemeente uit te werken. In de loop van het project wordt in elke gemeente minstens 1 herstelproject uitgevoerd en er zal een publieksevenement georganiseerd worden. Op het einde van het project is voor elke gemeente een inventaris opgemaakt, die kan opgenomen worden in de Vlaamse inventaris van Houtige beplantingen met erfgoedwaarde en de basis vormt voor het lokaal beleid inzake houtig erfgoed. De focus van het project zal liggen op:

- Markante bomen zoals dorps- & pleinbomen, Hoekbomen (langs percelen), oriëntatiebomen, herdenkingsbomen, kapelbomen, devotiebomen, toegangsbomen, ...
- Houtig erfgoed rond hoevesites zoals geriefhoutkanten, vee-kerende hagen, heggen en houtkanten, schaduwbomen, fruitboomgaarden, ...

Leven naast de brouwerij – Gemeente Herzele

De vraag van een aantal inwoners naar aandacht voor het onderhoud van de kiosk in Sint-Lievens-Esse wordt aangegrepen om met deze en een aantal andere inwoners aan de slag te gaan. Met een kerngroep van zo'n 15 inwoners willen we actief in gesprek gaan en nadenken over wat een dorpsplein als publieke plek voor vandaag en de toekomst kan betekenen. De kiosk en de directe omgeving ervan blijven centraal staan om het gesprek een perspectiefpunt te geven. De manier van vernieuwing ervan moet een uitdrukking zijn van die hedendaagse visie op de publieke ruimte in een dorpskern vandaag. Dit kan verschillende richtingen uitgaan, waarbij er afwegingen gemaakt moeten worden tussen erfgoed en bruikbaarheid, passage en sociaal contact, passief gebruik en engagement, enz.